

Istungidokument

B8-1281/2015

24.11.2015

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

suuliselt vastatava küsimuse B8-1107/2015 alusel

vastavalt kodukorra artikli 128 lõikele 5

uue loomade heaolu strateegia kohta aastateks 2016–2020
(2015/2957(RSP))

**Stefan Eck, Anja Hazekamp, Neoklis Sylikiotis, Takis Hadjigeorgiou,
Helmut Scholz, Sabine Lösing, Kostas Chrysogonos, Stelios Kouloglou,
Kostadinka Kuneva, Lola Sánchez Caldentey**

fraktsiooni GUE/NGL nimel

Keith Taylor, Bart Staes

fraktsiooni Verts/ALE nimel

Janusz Wojciechowski

**Euroopa Parlamendi resolutsioon uue loomade heaolu strateegia kohta aastateks 2016–2020
(2015/2957(RSP))**

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 13, milles sätestatakse, et ühenduse põllumajandus-, kalandus-, transpordi- ja siseturupoliitika ning teadusuuringute ja tehnoloogia arengu ja kosmosepoliitika kavandamisel ning rakendamisel pööravad ühendus ja liikmesriigid täit tähelepanu loomade kui aistimisvõimeliste olendite heaolu nõuetele, respektides samal ajal liikmesriikide õigus- või haldusnorme ja tavasid, mis iseäranis käsitlevad riitusi, kultuuritraditsioone ja piirkondlikku pärandit,
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 43, milles käsitletakse ühise põllumajanduspoliitika ja ühise kalanduspoliitika toimimist,
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 114, milles käsitletakse siseturu rajamist ja toimimist,
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 168 lõike 4 punkti b, milles käsitletakse veterinaaria- ja fütosanitaaralaseid meetmeid, mille otsene eesmärk on rahvatervise kaitse,
- võttes arvesse oma 5. mai 2010. aasta resolutsiooni aastateks 2006–2010 koostatud loomade kaitset ja heaolu käsitleva ühenduse tegevuskava hindamise kohta¹,
- võttes arvesse komisjoni 15. veebruari 2012. aasta teatist loomade kaitset ja heaolu käsitleva Euroopa Liidu strateegia kohta aastateks 2012–2015 (COM(2012)0006/2),
- võttes arvesse oma 4. juuli 2012. aasta resolutsiooni loomade kaitset ja heaolu käsitleva Euroopa Liidu strateegia kohta aastateks 2012–2015²,
- võttes arvesse oma 15. aprilli 2014. aasta resolutsiooni ettepaneku kohta võtta vastu loomatervise määrus³,
- võttes arvesse oma 15. aprilli 2014. aasta resolutsiooni ettepaneku kohta võtta vastu määrus, mis käsitleb ametlikku kontrolli ja muid ametlikke toiminguid, mida tehakse eesmärgiga tagada toidu- ja söödaalaste õigusnormide ning loomatervise ja loomade heaolu, taimetervise, taimse paljundusmaterjali ja taimekaitsevahendite eeskirjade kohaldamine ning millega muudetakse määruseid (EÜ) nr 999/2001, 1829/2003, 1831/2003, 1/2005, 396/2005, 834/2007, 1099/2009, 1069/2009, 1107/2009 ja määruseid (EL) nr 1151/2012, [...] /2013 ning direktiive 98/58/EÜ, 1999/74/EÜ,

¹ ELT C 81E, 15.3.2011, lk 25.

² ELT C 349E, 29.11.2013, lk 62.

³ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0381.

2007/43/EÜ, 2008/119/EÜ, 2008/120/EÜ ja 2009/128/EÜ (ametliku kontrolli määrus)¹,

- võttes arvesse komisjoni 28. oktoobri 2009. aasta teatist loomade heaolu märgistuse võimalike variantide ning üleeuroopalise loomade kaitse ja heaolu tugikeskuste võrgustiku rajamise kohta (COM(2009)0584),
- võttes arvesse määrust (EÜ) nr 1099/2009 loomade kaitse kohta surmamisel²,
- võttes arvesse komisjoni 24. juuli 2009. aasta teatist Euroopa Liidu säästva arengu strateegia läbivaatamise kohta 2009. aastal (COM(2009)0400),
- võttes arvesse Euroopa deklaratsiooni sigade kirurgilise kastreerimise alternatiivide kohta,
- võttes arvesse oma 12. mai 2011. aasta resolutsiooni antibiootikumiresistentsuse kohta³,
- võttes arvesse oma 8. märtsi 2011. aasta resolutsiooni ELi põllumajanduse ja rahvusvahelise kaubanduse kohta⁴,
- võttes arvesse oma 15. märtsi 2012. aasta deklaratsiooni kaheksatunnise maksimaalse kestuse piirangu kehtestamise kohta Euroopa Liidus tapamajja viidavate loomade veole⁵,
- võttes arvesse Euroopa Liidu Kohtu 23. aprilli 2015. aasta otsust kohtuasjas C-424/13, Zuchtvieh-Export GmbH vs. Stadt Kempten,
- võttes arvesse oma 13. oktoobri 2011. aasta deklaratsiooni koerte populatsiooni ohjamise kohta Euroopa Liidus⁶,
- võttes arvesse Taani, Saksamaa ja Madalmaade 2014. aasta detsembris Vughtis allkirjastatud ühisdeklaratsiooni loomade heaolu kohta,
- võttes arvesse Rootsi, Taani, Saksamaa ja Madalmaade 29. aprillil 2014. aastal Kopenhaagenis allkirjastatud ühisdeklaratsiooni sigade heaolu kohta,
- võttes arvesse lemmikloomade teemaga tegeleva eri valdkondi ja kutsealasid ühendava interdistsiplinaarse strateegilise zoonoose käsitleva eksperdirühma (CALLISTO projekt) 2014. aasta detsembri järeldusi⁷,
- võttes arvesse põllumajanduse ja kalanduse nõukogu 29. novembri 2010. aasta järeldusi koerte ja kasside heaolu kohta,
- võttes arvesse määrust (EL) nr 576/2013 lemmikloomade mittekauendusliku liikumise

¹ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0380.

² ELT L 303, 18.11.2009, lk 1.

³ ELT C 377E, 7.12.2012, lk 131.

⁴ ELT C 199E, 7.7.2012, lk 48.

⁵ ELT C 251E, 31.8.2013, lk 116.

⁶ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0444.

⁷ <http://www.callistoproject.eu/joomla/attachments/article/112/CALLISTO%20Project%20Final%20report.pdf>

kohta¹,

- võttes arvesse määrust (EL) nr 1143/2014 looduslikku tasakaalu ohustavate võõrliikide sissetoomise ja levimise ennetamise ja ohjamise kohta²,
- võttes arvesse direktiivi 2010/63/EL teaduslikel eesmärkidel kasutatavate loomade kaitse kohta³,
- võttes arvesse komisjoni 15. november 2011. aasta teatist, milles käsitletakse antimikroobse resistentsusega kaasnevate ohtude vastu võitlemise tegevuskava (COM(2011)0748),
- võttes arvesse nõukogu 21. mai 1992. aasta direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta⁴,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. novembri 2009. aasta direktiivi 2009/147/EÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta⁵,
- võttes arvesse nõukogu direktiivi 1999/22/EÜ, mis käsitleb metsloomade pidamist loomaaedades⁶,
- võttes arvesse komisjoni 21. oktoobri 2005. aasta määrust (EÜ) nr 1739/2005, milles sätestatakse loomatervishoiu nõuded tsirkusloomade liikumiseks liikmesriikide vahel⁷,
- võttes arvesse komisjoni 7. veebruari 2014. aasta teatist, milles käsitletakse ELi põhimõtteid seoses looduslike liikidega kaubitsemise vastase võitlusega (COM(2014)0064),
- võttes arvesse komisjoni 2015. aasta juulis avaldatud tegevuskava looduslike liikidega kaubitsemise vastu võitlemise ELi tegevuskava väljatöötamiseks,
- võttes arvesse nõukogu 9. detsembri 1996. aasta määrust (EÜ) nr 338/97 ohustatud looduslike looma- ja taimeliikide kaitse kohta nende kauplemise reguleerimise teel⁸,
- võttes arvesse nõukogu 22. detsembri 2004. aasta määrust (EÜ) nr 1/2005, mis käsitleb loomade kaitset vedamise ja sellega seonduvate toimingute ajal⁹,
- võttes arvesse oma 12. detsembri 2012. aasta resolutsiooni loomade kaitse kohta nende vedamisel¹⁰,
- võttes arvesse nõukogu 13. juuli 1992. aasta direktiivi 92/65/EMÜ, milles sätestatakse

¹ ELT L 178, 28.6.2013, lk 1.

² ELT L 317, 4.11.2014, lk 35.

³ ELT L 276, 20.10.2010, lk 33.

⁴ EÜT L 206, 22.7.1992, lk 7.

⁵ ELT L 20, 26.1.2010, lk 7.

⁶ EÜT L 94, 9.4.1999, lk 24.

⁷ ELT L 279, 22.10.2005, lk 47.

⁸ EÜT L 61, 3.3.1997, lk 1.

⁹ ELT L 3, 5.1.2005, lk 1.

¹⁰ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0499.

loomatervishoiu nõuded ühendusesiseseks kauplemiseks loomade, sperma, munarakkude ja embrüotega, mille suhtes ei kohaldata direktiivi 90/425/EMÜ A (I) lisas osutatud ühenduse erieeskirjades sätestatud loomatervishoiu nõudeid, ning nende impordiks ühendusse¹,

- võttes arvesse Maailma Kaubandusorganisatsiooni apellatsioonikogu otsust hülgetoodetega kauplemise üleeuroopalise keelu kohta, mille kohaselt võib kauplemist õiguspäraselt piirata loomade heaolu kaitsega seotud moraalsel põhjustel, ning võttes arvesse komisjoni ettepanekut kooskõlastada hülgetoodete keelustamise meede Maailma Kaubandusorganisatsiooni soovitustega, säilitades samas keelu,
 - võttes arvesse komisjonile esitatud küsimust uue loomade heaolu strateegia kohta aastateks 2016–2020 (O-000141/2015 – B8-1107/2015),
 - võttes arvesse kodukorra artikli 128 lõiget 5 ja artikli 123 lõiget 2,
- A. arvestades, et loomatervist ja loomade heaolu käsitlevates kehtivates liidu õigusaktides ei ole loomi tunnustatud aistimisvõimeliste olenditena vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 13;
- B. arvestades, et Euroopa Liidu kodanikud on väga huvitatud loomade heaolust ning soovivad, et nad saaksid tarbijatena teha teadlikumaid valikuid;
- C. arvestades, et loomade heaolu valdkonda käsitlevad Euroopa Liidu õigusaktid aitavad luua liidus kõigile võrdseid võimalusi ning toetavad seega hästi toimivat siseturgu;
- D. arvestades, et praeguseid loomade heaoluga seotud eriprobleeme, mis ei puuduta loomakasvatust mitte ainult põllumajandussektoris, vaid ka teistes sektorites, näiteks lemmikloomi, hobuslasi, metsloomi ja teisi loomi, keda peetakse või kellega kaubeldakse majandustegevuse raames, saab lahendada ainult ELi tasandil;
- E. arvestades, et loomse toidu tootmine ja tarbimine moodustab ressursikasutusest suure osa ning see avaldab loomade tervisele ja healule, rahvatervisele, kliimale ja keskkonnale tugevat mõju;
- F. arvestades, et loomade heaolu tuleks jätkuvalt parandada üldtunnustatud teaduslikele tõenditele tuginedes ning võttes nõuetekohaselt arvesse põllumajandusliku loomakasvatuse tõhusust ja konkurentsivõimet;
- G. arvestades, et Maailma Loomatervise Organisatsioon (OIE) võttis oma 2015. aasta mais toimunud üldkogul vastu esimese ülemaailmse standardi piimaveiste heaolu kohta;
- H. arvestades, et loomade heaolu on loomatervise ja rahvatervisega tihedalt seotud;
- I. arvestades, et loomade heaolu kõrge tase on tähtis jätkusuutlikkuse tagamiseks, kuigi sellega kaasnevad investeeringud ja täiendavad tegevuskulud, mis ei ole toiduahela ulatuses proportsionaalselt jaotatud;
- J. arvestades, et eksootiliste loomade üha laialdasem lemmikloomadena pidamine võib

¹ EÜT L 268, 14.9.1992, lk 54.

kaasa tuua nakkushaiguste leviku suurenemise kodumaistele loomadele ning avaldada samal ajal kahjulikku mõju rahvatervisele, loomatervisele ja loomade heaolule;

- K. arvestades, et ELi ja siseriiklikud loomade heaolu eeskirjad tekitavad oma keerukuse ja erinevate tõlgendamisvõimaluste tõttu õiguslikku ebakindlust ja võivad seada teatavate liikmesriikide tootjad tõsiselt ebasoodsasse konkurentsiolukorda; arvestades, et ELi õigusaktide rakendamist silmas pidades moonutavad nõuete mittetäitmine, ühtlustamata standardid ja nn õiguslike verstaapostide puudumine konkurentsi, mille tulemuseks on ebavõrdsed tingimused;
- L. arvestades, et kuna loomatervist käsitlevad kavandatavad õigusaktid ei sisalda loomakasvatuse selget määratlust, võidakse loomakasvatust liikmesriikides väga erinevalt tõlgendada;
1. nõuab tungivalt, et komisjon täidaks viivitamata need punktid, mis on loomade kaitset ja heaolu käsitlevas Euroopa Liidu strateegias aastateks 2012–2015 seni veel täitmata;
 2. tuletab meelde, et aluslepingu artikkel 13 on üldkohaldatav ja horisontaalne ning seega sama tähtis kui keskkonna- või tarbijakaitse sätted ning õiguslikult tähtsam kõikidest siseturu poliitikakäsitlustest;
 3. võtab teadmiseks, et üle 30-aastase perioodi vältel on vastu võetud üle 30 loomade heaolu käsitleva õigusakti, millest paljude loomakaitse tase erineb tugevalt; rõhutab, et enamikus kehtivatest õigusaktidest ei tunnustata piisavalt loomi aistimisvõimeliste olenditena, nagu on nõutud ELi toimimise lepingu artiklis 13;
 4. tunneb muret loomade heaolu käsitlevate kehtivate ELi õigusaktide tõhusa rakendamise ja jõustamise pärast;
 5. märgib, et seni on komisjon loomade kaitset ja heaolu käsitlevas Euroopa Liidu 2012.–2015. aasta strateegias sisalduvast 20 meetmest ellu viinud kõigest 9;
 6. palub, et komisjon esitaks aluslepingu artikli 13 nõuete täielikuks täitmiseks ühtlustatud, ajakohastatud, tervikliku ja selge õigusraamistiku;
 7. nõuab, et komisjon tagaks, et loomade heaolu õigusraamistiku ühtlustamisel võetakse arvesse kõiki loomade kategooriaid, st põllumajandus-, mets-, katse-, lemmik- ja veeloomi;
 8. nõuab kinnitust selle kohta, et õigusraamistiku ühtlustamine ei too kaasa loomade heaolu käsitlevate standardite taseme langust või loomade heaolu parandamisega seotud ambitsioonide vähenemist, ning kutsub komisjoni üles karmistama kehtivaid standardeid ajakohastatud teaduslike tõendite alusel;
 9. palub komisjonil kehtestada üleeuroopaline loomade kasutamise keeld mis tahes traditsioonilisel või kultuurilisel eesmärgil, millega kaasneb väärkohtlemine ja mis põhjustab kannatust;
 10. palub komisjonil konsolideeritud õigusraamistiku puudumist silmas pidades vastu võtta liigispetsiifilised teisesed õigusaktid muude põllumajandusloomade kohta, nagu

- hobuslased, kalkunid, küülikud, sugubroilerid, noorkanad, pardid, haned ja veeloomad;
11. palub, et komisjon hindaks võrdlevalt Maailma Loomatervise Organisatsiooni piimaveiste standardeid ja liidus kehtivaid piimaveiste standardeid ning parandaks teiseste õigusaktide abil kõik vajalikud erinevused;
 12. kutsub komisjoni üles järk-järgult kaotama põllumajandusloomade piiravaid puurisüsteeme ja asendama neid paremat heaolu tagavate süsteemidega, mis vastavad loomade etoloogilistele vajadustele;
 13. palub komisjonil kooskõlas Euroopa Parlamendi 12. detsembri 2012. aasta resolutsiooniga (loomade kaitse kohta nende vedamisel) ja Euroopa Parlamendi deklaratsiooniga nr 0049/2011 läbi vaadata kehtivad eeskirjad, milles käsitletakse elusloomade kaitset kaubanduslikul eesmärgil toimuva veo ajal; palub komisjonil anda pädevatele asutustele selged suunised nõukogu määruse (EÜ) nr 1/2005 rakendamise kohta pärast Euroopa Liidu Kohtu otsust kohtuasjas C-424/13;
 14. palub, et komisjon esitaks parandatud õigusnormid sigade kohta, eelkõige selleks, et lõpetada aastaks 2020 kirurgiline kastreerimine, suurendada nõutud minimaalset ruumi, luua stiimulid osaliste restpõrandate kasutamiseks, järk-järgult kaotada tiinetele emistele mõeldud eraldi latrid ning edendada vabapidamist poegimissulgudes;
 15. palub komisjonil vastu võtta delegeeritud õigusaktid, millega ühtlustatakse sellistele loomadele kehtivad identifitseerimis- ja registreerimismõõdud, keda peetakse või kellega kaubeldakse majandustegevuse raames – eelkõige koerad, kassid, hobuslased ja lemmikloomadena peetavad metsloomad;
 16. kutsub komisjoni üles töötama välja, vahetama ja levitama teaduslikult tõendatud parimaid tavaid invasiivsete võõrliikide sissetungi ennetamiseks ja humaanseks ohjamiseks liikmesriikides;
 17. kutsub komisjoni üles tunnistama, et metsloomade bioloogilisi vajadusi ei saa tsirkuse tingimustes kunagi piisavalt täita, ning palub seetõttu ühtlustada metsloomade tsirkuses kasutamist piiravad õigusaktid, mida rakendatakse juba 19 liikmesriigis, kehtestades seeläbi üleeuroopalise keelu kasutada metsloomi tsirkuses;
 18. kutsub komisjoni üles tagama, et zooloogilistel kogudel oleks liikmesriikide pädevate asutuste litsents ja et pädevad asutused kontrolliksid kogusid, et tagada nende täielik vastavus ELi loomaaedade direktiivi 1999/22/EÜ nõuetele, ning palub teha liikmesriikide pädevatele asutustele kättesaadavaks koolitused ja suunised, mis aitaksid loomaaedu käsitlevaid riiklikke õigusakte paremini rakendada ja jõustada;
 19. palub komisjonil tunnistada, et vangistuse tingimustes ei ole vaalaliste liikide füüsilised, bioloogilised ja käitumuslikud vajadused kunagi piisavalt rahuldatud, nagu on nõutud ELi loomaaedade direktiivis 1999/22/EÜ, ning soovib seega liikmesriikidel keelata vaalaliste vangistuses pidamine;
 20. palub komisjonil võtta kohustuseks rahastada uutest ja olemasolevatest rahastamisvahenditest, nagu programm „Horisont 2020” ja innovatiivsete ravimite algatus, loomadega mitteseotud katsete alternatiivseid meetodeid;

21. palub komisjonil kasutada uusi ELi loomade heaolu referentkeskusi kehtivate eeskirjade rakendamise toetamiseks, et levitada teavet ja jagada parimaid tavasid, pakkuda pädevatele asutustele koolitust ning võtta loomade heaolu kohta kasutusele tõestatud näitajad;
22. kutsub komisjoni üles kodanikke võimestama ja kaitsma, andes tarbijatele suuniseid majandustegevuse raames peetavate või kauplemiseks kasvatavate loomade, eriti koerte, kasside, lemmikloomadena peetavate metsloomade ja hobuslaste ostmise, müümise, uude elukohta paigutamise ja kasvatamise kohta;
23. kiidab heaks komisjoni kavatsuse töötada välja ELi tegevuskava looduslike liikidega kaubitsemise vastu võitlemiseks ning ergutab komisjoni kaasama sellesse asjakohaseid loomade heaolu käsitlevaid sätteid, eriti metsloomade kaitsmise kohta kauplemise mõju eest;
24. palub komisjonil tagada kodulindude ja sigade humaansimate tapameetoditega seotud teadusuuringute ning kodanikele mõeldud loomade heaolu valdkonna haridusprogrammide rahastamine;
25. nõuab komisjonilt tungivalt tarbijate võimestamist, laiendades värske ja külmutatud liha päritoluriigi märkimisega seotud eeskirju ka hobuslaste värsketele ja külmutatud lihale ning kõikidele töödeldud lihatoodetele; palub, et komisjon viiks liha- ja piimatoodete märgistamise kohustusliku meetodi kohta läbi mõjuhindangu;
26. kutsub komisjoni üles tagama, et ühises põllumajanduspoliitikas tunnistataks täielikult loomade aistimisvõimet ning kasutataks terviklikku lähenemist puudulike heaolutavade seotud keskkonna- ja rahvatervisealaste probleemide lahendamiseks; kutsub komisjoni üles toetama uue jätkusuutliku toidupoliitika väljatöötamist, milles tunnistatakse põllumajandusloomade heaolu suurenemist seoses taimsete toiduainete kasutuselevõtu ja tarbimisega;
27. nõuab tungivalt, et komisjon nõuaks kahepoolsete kaubanduslepingute läbirääkimistel kolmandate riikidega, et need riigid täidaksid nii põllumajandusloomade kui ka lihatoodete liidu turule eksportimisel loomade heaolu käsitlevaid Euroopa Liidu eeskirju;
28. nõuab tungivalt, et komisjon tunnistaks loomade heaolu majandusarengu liikumapanevaks jõuks; kutsub komisjoni üles tunnustama kolmandaid riike loomade heaolu valdkonnas saavutatud heade tulemuste eest, andes neile arenguabi;
29. nõuab horisontaalse, kogu komisjoni hõlmava alalise loomade heaolu platvormi loomist, et paremini soodustada koostööd, hoida tähelepanu loomade heaoluga seotud küsimustel ja edendada suhtlemist sidusrühmadega, sealhulgas kodanikuühiskonnaga;
30. palub komisjonil lisada käesoleva resolutsiooni punktid 6 kuni 26 loomade kaitset ja heaolu käsitlevasse uude Euroopa Liidu strateegiasse aastateks 2016–2020;
31. nõuab tungivalt, et komisjon määraks asjaomase strateegia raames kindlaks nn õiguslikud verstapostid;

32. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.